

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Forsa förskola

Giltighetstid: fr.o.m. 2022-01-01 t.o.m. 2022-12-31

Ansvarig rektor: Birgitta Andersson

1. Syfte och bakgrund

Syftet med en likabehandlingsplan är att barn ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det råder ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera barn. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Förskolans verksamhet ska genomsyras av att barn är olika, men lika mycket värda. Barn och föräldrar ska med glädje och förväntan kunna gå till en verksamhet präglad av trygghet, respekt och ansvar.

Vi tror på det goda mötet, oavsett om det är barn, förälder eller kollega vi möter. Förhållningssättet ska vara positivt, respektfullt och lösningsinriktat. Förskolan är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling.

Återkommande insatser som vi har arbetat med:

Vi har arbetat med att förändra miljöerna. Vi fortsätter med vårt arbete med att lyfta fram och fokusera på barnens styrkor, intressen och förmågor. Vi delar in barnen i mindre grupper. Använder oss av Lek kort, Tematiskt arbetssätt. Vi introducerar nya pedagoger om sitt ansvar att sprida sig ute på gården. Vi förstärker goda handlingar och bra kamratskap.

3. Kartläggning av riskområden

Vi har sett att det har en stor betydelse var de vuxna befinner sig på gården.

Vi har sett att det kan ske kränkningar och konflikter, särskilt i övergångarna mellan olika aktiviteter.

Vi arbetar för en god atmosfär och utvärdering av tidigare planer visar att barnen trivs och föräldrar känner sig trygga att lämna barnen på vår förskola. (Föräldraenkäten)

Genom den dagliga öppna dialogen med föräldrar får vi tillsammans förståelse för barnen.

4. Mål för arbetet

Att hela gården är en trygg plats för aktiviteter.

Att pedagogerna är medvetna om sin roll och sitt ansvar som förebild.

Att barn och vuxna bemöter varandra med respekt.

Att vi kontinuerligt arbetar med vårt värdegrundsmaterial.

Att vi aktivt arbetar med jämställdhet.

5. Handlingsplan

Kompisskap och känslor/Kompisböckerna

Vi fortsätter att jobba med våra Kompisböcker. Affischerna som hör till varje bok kommer vi att använda mer frekvent i hela huset. Vi kommer att beställa handledningsmaterial som finns till böckerna för att utveckla arbetet med dessa. Att vi värnar om varandra och vår miljö, att vi lyssnar på varandra, att vi delar med oss av klokskap.

Ute-inne

Målet är att hela gården ska vara en trygg plats för aktiviteter, så vi behöver fortsätta att påminna varandra så att vi inte står i en klunga. Alla tar ansvar för det. Gården är stor och vi behöver vara utspridda för att ha överblick över alla områden och kunna gripa in och lotsa till lek där det behövs.

Att stödja barnen i att samspela, kompromissa samt i bearbetning av konflikter. Viktigt att vi introducerar nya pedagoger och vikarier om sitt ansvar att sprida ut sig både inne och ute. När det finns närvarande vuxna ger vi barnen bra förutsättningar till goda möten för lek och lärande. Vi fortsätter arbeta systematiskt utifrån ett genusperspektiv när vi genomför aktiviteter, planerar miljöer och material. Miljöerna ska vara öppna och locka alla. Vi delar in barnen i mindre grupper. Vi presenterar materialet till varje bok genom att sätta upp barnens dokumentationer för arbetet på avsedd plats.

Uppföljning och utvärdering kommer att ske löpande via reflekterande samtal inom personalgruppen. Även barnens reflektioner tas tillvara. Varje avdelning ansvarar för utvärdering av sina kartläggningar.

Var är vi?

Vart ska vi?

Hur gör vi?

Hur blev det?

6. Utvärdering av genomförda insatser

Kompisskap och känslor/Kompisböckerna

Vi har fortsatt att använda böckerna även detta arbetsår.

"Att vara en bra kamrat" Pedagoger är med och modellerar, varit förebilder, stöttar i lek och arbete. Viktigt att arbeta med kompisskap och känslor. Det är något som vi tycker är levande hos oss på Forsa.

Det vi har använt mest med de yngre barnen är de tillhörande aktivitetskorten från böckerna, med talande bilder som har varit inspirerade att samtala kring.

Med de äldre barnen lyfter vi dagligen om hur en bra kompis ska vara. Vi försöker få barnen att vara medvetna om sina egna och andras känslor. Det sker både när konflikter uppstår mellan barnen och i pedagogiska samtal. Vi uppmuntrar när barnen vill hjälpa varandra och säger och gör omtänksamma saker för varandra. Sätter ord på det positiva. Det syns i våra grupper att vi har fokuserat mycket på detta.

På avdelningen Ängen använde vi oss inte av aktivitetstavlan/valtavlan under vårterminen, men pratar om att återinföra det till hösten för att skapa mer lugn i barngruppen.

Vi delade in oss i grupper under gruppverksamheten.

Utevistelse

Vi har blivit bättre på att sprida oss ute, flera pedagoger är bra på att hitta på lekar och aktiviteter med barnen under utevistelsen. När det gäller vuxna som står och pratar i klungor, upplever vi att det har blivit bättre.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Omfattningen av barnens deltagande anpassas efter deras intressen och mognad. Vi lyssnar in barnens intressen när vi ska iordningställa lekmiljöer och material i vårt temainriktade arbetssätt. Barnen gör egna val av aktivitet och lek med hjälp av aktivitetstavlan. Barnen samspekar och gör överenskommelser i den mån de kan. Vi skapar regler tillsammans, vi hjälper/påminner varandra vid konfliktlösning. Barnen har anammat förhållningssättet - stop. Ur materialet: kompisböcker.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev

- Anställd informerar rektor omgående om något akut inträffat som kan ifrågasättas utifrån likabehandlingsplanen.
- Kontakta Vårdnadshavare.
- Vi gör en anmälan i Stella- Lokalt informationssystem om arbetsskador samt tillbud.
- Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera och vidta åtgärder om något barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Nu inträder utrednings - och åtgärdsskyldigheter.
- En kartläggning/utredning görs.
- Rektor är delaktig i kartläggning/utredning

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

- **Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande i identitet eller uttryck)**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning**

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshinderande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• **Mobbning**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• **Rasism**

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.